

Республики Туркменистан приняты ряд основополагающих законов и нормативных документов, которые характеризуют становление в республике денежно-кредитной системы.

Это следующие документы:

- Закон Туркменистана «О бухгалтерском учете», который определяет единые основы организации и ведения бухгалтерского учета, устанавливает требования, предъявляемые к составлению и представлению бухгалтерской отчетности, регулирует взаимоотношения по вопросам бухгалтерского учета;

- Закон Туркменистана об иностранных инвестициях определяет правовые, экономические и организационные основы осуществления иностранных инвестиций на территории Туркменистана и направлен на привлечение и эффективное использование в народном хозяйстве иностранных передовых технологий, управленческого опыта, материальных и финансовых ресурсов, на формирование экономики открытого типа;

- Закон Туркменистана «О ценных бумагах и фондовых биржах», определяющий единые принципы эмиссии - выпуска и обращения ценных бумаг на территории Туркменистана, основные положения деятельности фондовых бирж, регламентирует права и обязанности участников рынка ценных бумаг и регулирует их правоотношения.

Внесены изменения в действующее налоговое законодательство, направленные на совершенствование политики Туркменистана в части повышения доходной части бюджета страны и смягчение налоговой политики в целях дальнейшего развития частного бизнеса и др.

В Республике Туркменистан действует Фондовая биржа - организация, предметом деятельности которой является обеспечение необходимых условий нормального обращения ценных бумаг, определение их рыночных цен (цен, отражающих равновесие между спросом и предложением на ценные бумаги), надлежащее распространение информации о ценных бумагах, поддержание высокого уровня профессионализма участников рынка ценных бумаг.

Кроме вышеперечисленных законодательных документов, определен порядок заключения и исполнения договоров (контрактов) по продаже продукции топливно-энергетического комплекса на внешние рынки, который предусматривает регламентирование порядка продажи на биржевых торгах сырой нефти, нефтепродуктов, природного газа, электроэнергии и другой продукции, вырабатываемой предприятиями топливно-энергетического комплекса Туркменистана, в соответствии с законодательством Туркменистана.

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

ЦИМБАЛИСТ А. В.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – ст. викладач

Харчевнікова Л. С.

Сучасною рушійною силою в економічному і соціальному розвитку провідних країн світу є розробка новітніх технологій. Технологій, в першу чергу, екологічно небезпечних. Саме такі технології, як правило, використовують підприємства у своїй виробничій діяльності. В структурі української економіки найбільшу частку займають підприємства переробної, сировинної та видобувної галузей, виробничі процеси яких завдають найбільшої шкоди навколишньому середовищу. Тому особливості сучасного екологічного стану, вимагають негайного вирішення екологічних проблем, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.

Питанням вивчення екологічного менеджменту як одного з пріоритетних напрямків управління сучасним підприємством, присвятили свої роботи багато вітчизняних та закордонних науковців, таких як: Н. Пахомова, К. Ріхтер, А. Садекова, О. Балацький, Т. Галушкіна, В. Паламарчук, Г. Черевко, М. Яцків, І. Яремчук та ін.

У сучасному суспільстві гостро постає питання взаємодії між людськими бажаннями та можливостями їх задоволення, а також питання впливу темпів економічного розвитку на природні ресурси, що є вичерпними. Адже для нормального розвитку підприємство потребує значних затрат ресурсів.

Сьогодні більшість українських підприємств заради максимізації свого прибутку нехтують зальним екологічним станом навколишнього середовища, використовуючи застаріле технічне обладнання та технології. Не маючи можливості їх оновлення, такі організації приймають рішення про виплату штрафів, замість того, щоб додержуватись принципів та стандартів екоменеджменту.

Екологічний менеджмент – це система відносин і одночасно сукупність методів, які застосовують для управління вирішенням різноманітних природо-ресурсних та екологічних проблем, що виникають на різних рівнях економічної ієрархії, від підприємництва до загальнонаціональної й глобальної економіки [1, с. 8].

Зміни у суспільній свідомості, а також розвиток законодавчої й нормативної бази

вимагають від підприємств урахувати можливий вплив наслідків їхньої діяльності на навколишнє середовище при формуванні або уточненні стратегії діяльності на різних рівнях. Більшого ефекту можна досягти за умови активної підтримки з боку вищого керівництва і участі всього персоналу у налагодженні екологічно-свідомої й відповідальної діяльності [2, с. 10].

У великих організаціях зазвичай існує один або декілька спеціалістів з управління екологічною безпекою, на малих та середніх, такі спеціалісти взагалі відсутні. Тому підприємствам слід створювати служби екоменеджменту, які б вирішували стратегічні завдання підприємства на рівні з усіма існуючими службами виробництва. Даний відділ повинен підпорядковуватись керівництву та складатися з кваліфікованих кадрів.

Таким чином, основними функціями служби екологічного менеджменту на підприємстві повинні бути:

- забезпечення сталого економічного розвитку в умовах жорстких екологічних вимог;
- ведення екологічного моніторингу виробничого процесу;
- постійне вдосконалення екологічного виробництва;
- навчання персоналу та проведення семінарів з правильного екологічного ведення господарської діяльності;
- створення та підтримка іміджу підприємства, як такого, що дотримується вимог екологічного законодавства та не створює загрози для навколишнього середовища [3, с. 229].

Крім вищезазначеного, служба екологічного менеджменту підприємства повинна підпорядковуватися в своїй роботі нормам і вимогам міжнародних стандартів систем екологічного менеджменту на підприємствах і в компаніях ISO серії 14000. Ця система орієнтована не на кількісні параметри (обсяги викидів, концентрація речовин, тощо) і не на технології (вимога використовувати або не використовувати певні технології, вимога використовувати «найкращу доступну технологію»), а основним предметом ISO 14000 є саме екологічний менеджмент. Типові положення стандартів полягають у тому, що на підприємствах і організаціях повинні: виконуватися визначені процедури, бути підготовлені певні документи, призначені відповідальні за визначені сфери екологічно значимої діяльності тощо [4, с. 5].

Для виконання програм, проектів, нормативів екологічного менеджменту керівництво підприємства повинно володіти матеріальними, технічними, трудовими, інформаційними ресурсами. Оскільки, успішне виконання будь-якого завдання залежить від участі усіх учасників

процесу, то і відповідальність повинна обмежуватися лише їхніми функціями.

Впровадження екологічного менеджменту на підприємстві слід розпочинати з аналізу всіх існуючих на підприємстві проблем – як внутрішніх, так і пов'язаних з основними видами діяльності, для того щоб виявити особливості взаємодії підприємства із навколишнім середовищем [5, с. 80-81].

Після аналізу та застосування, підприємство, завдяки екологічному менеджменту, зможе забезпечувати стійкий розвиток у трьох напрямках: екологічному, економічному та соціальному. В екологічному напрямку критеріями стійкого розвитку необхідно вважати раціональне використання відновлювальних ресурсів, обмеження використання невідновлювальних ресурсів, відтворення ресурсів-замінників, формування запасів, при цьому викиди шкідливих речовин мають бути в допустимих межах. Економічні критерії стійкого розвитку стосуються продукції, її конкурентноспроможності, створення умов конкуренції, яка б задовольняла всіх учасників ринку. Суспільними критеріями розвитку повинні стати місія та імідж підприємства, як такого що не забруднює навколишнє середовище [5, с. 81-83].

Цим самим, система екологічного менеджменту приводить підприємство до принципів сталого розвитку.

Таким чином, подальше функціонування сучасного підприємства будь-якої сфери господарської діяльності неможливе без застосування методології екологічного менеджменту та його стандартів, що дає змогу раціонально використовувати всі наявні ресурси підприємства, а також слугувати ефективному та сталому його розвитку.

Необхідною умовою розвитку цих процесів є прийняття низки Законів і законодавчих актів, таких як Закону України «Про органічне виробництво», Закону України «Про аграрний туризм та агротуристичну діяльність» та ін. Застосування на цих засадах методології екологічного менеджменту сприятиме розвитку підприємств виробничої й невиробничої сфери, отриманню додаткових прибутків, що є характерним та значущим проявом виникнення і розвитку нових, сучасних принципів екологічної безпеки.

Перспективами подальшого дослідження у цьому напрямку є розробка організаційно-економічного механізму формування системи екологічного менеджменту на підприємстві.

Література:

1. Бобровський А.А. Екологічний менеджмент: Підручник. /А.А. Бобровський – Суми: ВДД «Університетська книга», 2009. –586 с.

2. Загороднюк П.О. Взаємозв'язок екологічної й економічної безпеки та її вплив на економічне зростання України / П.О. Загороднюк // Екологія довкілля та безпека життєдіяльності // 2005. – №6. – С. 9-14.

3. Потаї О.А. Концептуальні засади екологічного менеджменту підприємства. / О.А. Потаї // Регіональна економіка. – 2008. - №1. – С. 226-235.

4. Разработка и внедрение систем управления окружающей средой в соответствии с международными стандартами ISO серии 14000 (практическое пособие). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://friedman.com.ua/files/ISO14000.pdf?PHPSESSID=586718530dda62e18d19afa777fc573f>

5. Добуш Ю.Я. Формування системи екоменеджменту у економіці сталого розвитку. – [Електронний ресурс] / Ю.Я.Добуш. – Режим доступу: <http://vlp>

МОТИВАЦІЯ ЛЮДСЬКОЇ ПОВЕДІНКИ

ЯНИЦЬКА Є. Ю.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – ст. викладач

Харчевнікова Л. С.

Перша передумова будь-якої діяльності є суб'єкт, що володіє потребами. Наявність у суб'єкта потреб - також ж фундаментальна умова його існування, як і обмін речовин. Власне, це різні висловлення одного й того ж.

У своїх первинних біологічних формах потреба є стан організму, що виражає його об'єктивну потребу в додатку, який лежить поза ним. Які саме потреби, яка сама людина, в якому середовищі він знаходиться і які способи їх задоволення він бачить, можна зрозуміти тільки з конкретної ситуації, розглянувши її всебічно.

Людина здійснює певні дії відповідно до тиску на нього сукупності внутрішніх і зовнішніх по відношенні до нього сил. Сукупність цих сил, звана мотивацією, викликає в людей далеко не однакову реакцію. Тому багато вітчизняних та зарубіжних вчених приходять до думки, що неможливо однозначно описати процес мотивації.

Мотивація людської поведінки є об'єктом вивчення ряду наук: соціології, психології, соціальної психології, менеджменту та інших. У психології мотивом, або системою мотивів виступають в якості найважливіших факторів, концентруючи поведінку індивіда в тій чи іншій конкретній соціальній ситуації, що додає йому особистісно значущий зміст і певну спрямованість. У зв'язку з цим мотивація розглядається як

специфічний вид психічної регуляції, суб'єктивна детермінація людської поведінки, яка визначає його спрямованість, стійкість і алгоритм, сприяє формуванню усвідомленого рішення про характер, способи і форми його реалізації.

Праця - базова форма діяльності, а не один з видів діяльності на ряду з іншими. Тому, основні аспекти мотивації людської поведінки мають більш-менш виражену трудову спрямованість. Це мотиви більш стійкого характеру, фундаментальні мотиви, лінії життя людини, кардинально визначають вектор його поведінки в тривалій часовій перспективі. Вони є обґрунтуванням, своєрідним фундаментом цілого комплексу мотивів ситуаційної поведінки, які формуються в рамках позитивно невеликого проміжку часу.

На основі емпіричних досліджень було розроблено декілька концепцій, що описують фактори, що впливають на мотивацію і зміст процесу мотивації. Теорії мотивації в менеджменті прийнято ділити на дві великі групи: на процесуальні теорії, і на змістовні. Про них ми поговоримо нижче.

Огляд змістовних теорій мотивації

При закладенні основ сучасної концепції мотивації найбільше значення мали роботи Абрахама Маслоу, Фредеріка Герцберга і Девіда МакКлелланда, крім того, автор вважає за необхідне розглянути одну з сучасних теорій мотивації, сформульовану Клейтоном Альдерфера.

Керівники завжди усвідомлювали, що необхідно спонукати людей працювати на організацію. Але вони вважали, що для цього достатньо просто матеріальної винагороди.

На початку століття існувала стійка омана, що гроші і лише гроші завжди спонукають людину працювати старанніше.

Керівники втілюють свої рішення в справі, застосовуючи на практиці основні принципи мотивації. У цьому контексті, тобто у відношенні керування, можна дати таке визначення:

Мотивація - це процес спонукання себе й інших до діяльності для досягнення особистих цілей організації.

Рівні трудової мотивації і фази особистості

Перша група мотивів пов'язана з поясненням і обґрунтуванням вибору індивідом сфери професійної і трудової спеціалізації. В основі цієї потреби лежать установки і цінності, пов'язані з реалізацією інтересів і соціально-економічного відтворення особистості.

1) Мотиви забезпечення життєвоважливих благ. Зв'язок цих мотивів з матеріальною зацікавленістю, орієнтацією на заробіток. Їх функція - самозабезпечення і забезпечення членів сім'ї.

2) Мотиви покликання - на них фіксується